

Åstorps kommuns
**Plan mot kränkande
behandling, diskriminering
och trakasserier**

Bildningsnämnden

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Följande verksamheter omfattas av planen	3
Skolans ansvar.....	3
Vision	4
Ansvarig för planen	4
Elevernas delaktighet	5
Vårdnadshavarnas delaktighet.....	5
Personalens delaktighet	6
Förankring av planen.....	6
När en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasseri.....	8
Anmälningsplikt och skyldighet att utreda.....	8
Rutin för anmälan, utredning och åtgärder mot kränkande behandling	9
Om du som vårdnadshavare upplever att ditt barn kränks eller utsätts för diskriminering	10
Föregående års arbete och nuläge	11
Vilka har deltagit i utvärderingen av föregående läsårs plan mot kränkande behandling?	11
Utvärdering av föregående år arbete	11
Kartläggning av nuläge	11
Analys	13
Nya mål och åtgärder.....	14
Uppföljning och utvärdering.....	15
Definitioner och begrepp	16

Bakgrund

Följande verksamheter omfattas av planen

Anvisning

Ange här vilka verksamheter som omfattas av planen. Exempelvis Kvidingeskola F-6, Fritidshem XX eller Solgårdens förskola.

Planen riktar sig till alla elever samt alla personal inom Område Centrum. Ansvariga för att planen är ett levande dokument inom skolans verksamheter är biträdande rektorer på område Centrum med stöd av Trygghetsgruppen. Trygghetsgruppens deltagare är representanter från de olika arbetslagen på skolan samt elevrepresentanter. Områdets elever och vårdnadshavare ges kontinuerligt möjlighet till att vara del av planen utifrån sina förutsättningar.

Skolans ansvar

Målinriktat arbete

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. (6 kap §6 skollagen)

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. (kap 6 §7 skollagen)

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (kap 6 §8 skollagen)

Förbud mot kränkande behandling

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling (kap 6 §9 skollagen)

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. 6 kap 10§ skollagen (2010:800).

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en

skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser (kap 6 §10 skollagen)

Aktiva åtgärder

Enligt diskrimineringslagen kapitel 16, §§ 18-20 ska utbildningsanordnare arbeta med aktiva åtgärder. Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund.

Delegationsordningen

Rektor/förskolechef har delegerat till biträdande rektor och eller biträdande förskolechef att förebygga, utreda och åtgärda kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Vision

Anvisning

Här beskrivs skolans/förskolans vision om arbetet mot kränkande behandling.

Område Centrum har en gemensam vision, den är:

Alla ska förstå och nå sin fulla potential.

Vi inom Område Centrum vill att alla ska känna sig välkomna, trygga och att alla är lika mycket värda. Vi är angelägna om att ha en gemensam syn för hela verksamheten, en röd tråd för elever, vårdnadshavare och personal. Inga elever inom våra skolor ska diskrimineras pga kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Våra skolor ska vara en trygg arbetsplats där alla har samma möjlighet, rättighet och skyldighet samt en arbetsplats som präglas av ett arbetsklimat där det råder öppenhet, respekt och kamratskap både för elever och personal. Inom Område Centrum accepterar vi inga former av trakasserier eller kränkningar och alla vuxna reagerar på incidenter som på något sätt är kränkande. All personal arbetar aktivt och målinriktat på ett förebyggande sätt och all personal är medvetna om hur de ska agera om någon blir diskriminerad eller kränkt.

Ansvarig för planen

Anvisning

Här namnges de som har ansvar för planen. Är det en grupp ska medlemmarna i gruppen namnges.

Biträdande rektorer är Eva Andersson är ytterst ansvarig för planen. Eva Andersson ansvarar för att:

Fortlöpande revidera plan mot diskriminering och kränkande behandling och att denna blir förankrad hos alla berörda, pedagoger, elever, vårdnadshavare samt övrig skolpersonal.

Förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Motverka diskriminering.

Se till att det vidtas åtgärder mot trakasserier och annan kränkande behandling.

Rapportera allvarliga kränkningar till huvudman.

Se till så att all personal uppmärksam kränkningar och samt utreder dessa.

Det finns fungerande rastvärdschema.

Att det varje vecka finns organiserade rastaktiviteter.

Dokumentera likabehandlingsarbetet aktivt.

Medlemmar i trygghetsgruppen som kontinuerligt arbetar med "Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier" är:

Maria Ferm

Annelie Karlegatt

Daniel Bond

Elisabeth Henrysson

Emelie Hagberg

Maria Pålsson.

Elevernas delaktighet

Anvisning

Här beskrivs på vilket sätt eleverna har varit delaktiga i processerna med att ta fram, utvärdera och formulera åtgärder i planen.

Eleverna får möjlighet att vara delaktiga i planen genom att svara på Trygghetsenkäten samt i elevrådsarbetet arbeta med utvärdering och formulera åtgärder.

Elevernas delaktighet i planen är:

Bidra till en god arbetsmiljö samt ha goda relationer till kamrater och personal.

Ta del av skolans regler och uppträda utifrån dem.

Visa respekt för andra elever liksom för skolans personal.

Ta kontakt med någon vuxen på skolan som den har förtroende för, om den själv eller någon annan blir utsatt för någon form av kränkande behandling.

Det finns även elevrepresentanter i trygghetsgruppen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Anvisning

Här beskrivs på vilket sätt vårdnadshavarna har varit delaktiga i processerna med att ta fram, utvärdera och formulera åtgärder i planen.

Vårdnadshavarna har fått vara delaktiga genom att ordningsreglerna lämnats ut för synpunkter via lärplattformen. De har även uppmuntrats på föräldramötet att komma med åsikter kring planen.

Vårdnadshavarnas ansvar i planen är:

Vid misstänker om att ditt eller någon annans barn blir utsatt för kränkande behandling, ska du kontakta ditt barns lärare/personal eller skolans biträdande rektor.

Vid misstanke om att ditt eget barn utsätter andra för kränkande behandling, bör du ingripa och tala med ditt barn om denna händelse och påpeka hur allvarligt du ser på situationen. Du bör även kontakta ditt barns lärare/personal eller skolans biträdande rektor.

Personalens delaktighet

Anvisning

Här beskrivs på vilket sätt personalen har varit delaktiga i processerna med att ta fram, utvärdera och formulera åtgärder i planen.

Personalen har i arbetslagen fått delge sina trygghetsgruppsrepresentant sina synpunkter. Dessa har sedan bearbetas i Trygghesgruppen.

Personalens ansvar i planen är att:

Agera vid konflikter, dokumentera och vid behov kontakta hemmet.

Verka utifrån Planen mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Samtala med eleverna kring hur man uppför oss mot varandra samt samtala om etik och moral.

Kontinuerligt ta upp och diskutera värdegrundsfrågor i undervisningen samt i arbetslagen.

Uppmuntra vårdnadshavarna att besöka skola och verka för en god samverkan mellan hemmet och skola.

I undervisningen motverka främlingsfientlighet och fördomar.

Förankring av planen

Anvisning

Här beskrivs hur planen har förankrats hos elever, vårdnadshavare och personal.

En del i förankringsarbetet är att planen ska publiceras på skolans hemsida på www.astorp.se senast den 30 september varje år.

Planen förankras till eleverna genom att undervisande lärare går igenom den. Eleverna får via sina klassråd vara delaktiga i förarbetet, utvärdering samt att det kontinuerligt arbetas med

innehållet.

Planen förankras till vårdnadshavarna via kommunens hemsida samt lärplattformen.

Personalen får den förankrad vid ett konferenstillfälle samt via representanter från Trygghetsgruppen.

När en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasseri

Anmälningsskyldighet och skyldighet att utreda

Anmälningsskyldigheten inträder direkt om en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier. Det finns inga begränsningar i lagtexten om att enbart allvarliga fall eller de fall som förskolechef/rektor anser att huvudmannen bör ha kännedom om ska anmälas till huvudmannen.

Alla uppgifter om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier ska enligt bestämmelsens ordalydelse anmälas till huvudmannen. Huvudmannen har det yttersta ansvaret för arbetet mot kränkningar i verksamheterna och kan endast uppmärksamma och rikta resurser till verksamheter där det finns problem, om det finns fungerande rutiner och effektiva system för att anmäla kränkningar.

Varje enhet ska genomföra en utredning i enlighet med diskrimineringslagen 2 kap 7 §; *"Om en utbildningsanordnare får kännedom om att ett barn eller en elev, student eller studerande som deltar i eller söker till utbildningsanordnarens verksamhet anser sig i samband med verksamheten ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier, är utbildningsanordnaren skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserierna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden."*

Varje förskolechef/rektor ansvarar för att det finns kända rutiner i deras verksamhet för hur personalens anmälningsskyldighet ska hanteras så att förskolechef/rektor snarast får vetskap om att ett barn/en elev känt sig kränkt.

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling både om det gäller från andra barn och elever eller från personal.

Rutin för anmälan, utredning och åtgärder mot kränkande behandling

Om du som vårdnadshavare upplever att ditt barn kränks eller utsätts för diskriminering

Om du som vårdnadshavare upplever att en elev eller personal kränkt dig/ditt barn så ska du i första hand ta kontakt med personal/mentor på skolan som utreder vad som hänt.

Vid trakassering/kränkning gör berörd personal en anmälan. Samtal påbörjas av personal ur elevvårdsteamet/värdegrundsgruppen eller motsvarande grupp. Den som tagit emot anmälan kontakter vårdnadshavarna till de elever som blivit kränkta. Klasslärare och berörd personal informeras.

Som vårdnadshavare kan du gå vidare och anmäla till Diskrimineringsombudsmannen (DO) eller Barn - och elevombudet (BEO).

Föregående års arbete och nuläge

Vilka har deltagit i utvärderingen av föregående läsårs plan mot kränkande behandling?

Personalen via sin representant i Trygghetsgruppen samt eleverna via sina klassråd samt representanterna i elevrådet. Sammanställningen av utvärderingen har gjorts utav biträdande rektor och skolkurator.

Utvärdering av föregående år arbete

Anvisning

Här utvärderas föregående arbete mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier utifrån den löpande uppföljning som har gjorts under läsåret.

Det är bra att skilja på de olika betydelseerna av uppföljning och utvärdering.

Uppföljning betyder i detta sammanhang en regelmässig, fortlöpande insamling och sammanställning av information om hur arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier fungerar och som gör det möjligt att följa hur den utvecklas under läsåret.

Utvärdering betyder i detta sammanhang att granska och värdera, särskilt utvalda delar av arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier gentemot överenskomna kriterier.

Under föregående läsåret träffades Trygghetsgruppen 2 gånger/månad. Stående punkter vid dessa träffar var att gå genom de kränkningar som kommit skollidningen tillhanda. För att få bättre struktur i arbetet så bestämdes att de vid de tillfällen Trygghetsgruppen träffas så arbetas det förebyggande och hälsofrämjande och däremellan träffas biträdande rektor, skolkurator samt skolans beteendevetare för att arbeta med de enskilda kränkningssärendena. Insatser har skett kontinuerligt kring de elever som kränkt någon kamrat eller vuxen. Insatserna är i form av samtal med elever och/eller vårdnadshavare.

Kartläggning av nuläge

Anvisning

Kartläggningen ska innehålla en sammanställning över de anmälningar om kränkande behandling som gjorts och de åtgärder som satts in. Elevenkäter, intervjuer, trygghetsvandringar och andra undersökningar är också möjliga underlag för att ta reda på enhetens nuläge.

Under läsåret 2018/2019 gjordes 172 anmälningar kring kränkande behandling. De åtgärder som har satts in är samtal med elever, samtal med vårdnadshavare, skriftliga varningar till kränkande elever samt tillfälliga omplaceringar till de elever som nått steg 3 utifrån Skolverkets konsekvenstrappa. Utifrån de anmälningar som gjordes sker de flesta kränkningarna när eleverna är utanför undervisningssalarna. De sker även ofta när det

förekommer olika sociala aktiviteter utomhus så som King och fotboll.

Eleverna har också fått lov att svara på skolans Trygghetsenkät. Denna enkät visar på att över 93% av eleverna trivs i skolan samt har vänner på skolan och i klassen. Över 93% av eleverna känner också att de vuxna lyssnar på dem samt att de har någon att prata med om en konflikt skulle uppstå. 92% av eleverna känner också att det finns vuxna som reagerar på kränkningar samt agerar om en elev skulle ge dem informationen att en kränkning skett. I princip alla elever på skolan anser att det finns någon vuxen att prata med.

Det har även gjorts trygghetsvandringar på skolan och dessa tillsammans med frågan på trygghetsenkäten som rör otrygga platser så kommer följande platser upp hos flera av eleverna: Förskolebackgården, omklädningsrum, baksidan vid G-huset, i idrottshallen, vid bruna boden, buskarna vid gröna boden samt i korridoren.

Analys

Anvisning

Analysen ska knyta ihop den utvärdering som gjorts och det nuläge som beskrivs med de mål och åtgärder som enheten ska arbeta med under det kommande läsåret.

Analysen svara på frågan **varför** dessa verksamhetsmål/åtgärder är relevanta i arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Utifrån de utvärderingar som är gjorda, beskrivning av nuläget samt skolans prioriterade mål är skolans analys att det som framför allt behövs ännu fler samt mer närvarande vuxna ute på rasterna. Eleverna behöver inte bara många vuxna runt omkring sig utan de behöver också vuxna som har aktiviteter med eleverna på rasterna. De vuxna som är ute måste vara observanta på de platser som eleverna känner som otrygga och cirkulera kring dessa. Gällande omklädningsrummen känner en del elever att det sker kränkningar där när de är ensamma och att det behövs vuxna även där.

Det har också framkommit ett behov av struktur i bemötande av de vuxna på skolan. Eleverna upplever att nästan alla vuxna är närvarande och engagerade dock finns det fortfarande de som inte alltid är det. Detta är något som alla måste bli medvetna kring.

Insatserna har gett goda resultat men arbetet måste kontinuerligt fortlöpa samt utvärderas med anledning av byte av undervisningslokaler som skett ht 19.

Nya mål och åtgärder

Anvisning

Här skrivs de mål in som redovisas i verksamhetsplanen som kopplar till det förebyggande arbetet med att motverka kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. I tabellen nedan redovisas de åtgärder som är kopplade till målen. I detta fall måste man redovisa åtgärderna i denna plan och i verksamhetsplanen i form av aktiviteter.

I Stratsys ska målen som formuleras i planen redovisas i rödatråden drag -and-drop under lämpliga nämndsmål. De åtgärder som här formuleras förs in under verksamhetsmålet i form av aktiviteter. En åtgärd blir en aktivitet. Aktiviteterna ska i sin beskrivning innehålla informationen om aktiviteten, vem som ansvarar och hur den ska följas upp. Uppföljningen kan läggas in i aktiviteten.

Utifrån skolans högst prioriterade mål (trygghet och studiero) nulägesbeskrivning samt analysen har det framkommit att skolan nya mål är följande:

Den upplevda tryggheten (i Haganässkolans trygghetsenkät) hos eleverna ska ha ökat i jämförelse med den mätning som gjordes hösten 2018.

Åtgärd (Vad ska göras? Hur ska det göras?)	Vem ansvarar?	När ska det göras?	Hur ska åtgärden följas upp?	Övrig kommentar
Indelning av skolgården i zoner.	Skolledning en	Skolstart	Via elevråd och elevdiskussioner.	
Rastvärdsskap. Dialoger kring uppdrag samt handledning.	Skolledning en	Skolstart	Via elevråd.	
Planerade rastvärdaktiviteter.	Skolledning en	Skolstart	Via elevråd.	

Uppföljning och utvärdering

Anvisning

Här beskrivs hur ni **planerar** att kontinuerligt följa upp och utvärdera arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier på enheten.

Det är bra att skilja på de olika betydelseerna av uppföljning och utvärdering.

Uppföljning betyder i detta sammanhang en regelmässig, fortlöpande insamling och sammanställning av information om hur arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier fungerar och som gör det möjligt att följa hur den utvecklas under läsåret.

Utvärdering betyder i detta sammanhang att granska och värdera, särskilt utvalda delar av arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier gentemot överenskomna kriterier.

Alla kränkningar dokumenteras i PMO och utifrån Skolverkets åtgärdsstrappa sker de konsekvenser som är relevanta. Skolledningen har ett nära samarbete med I en utval del i Trygghetsgruppen som varannan vecka följer upp de kränkningar som kommit in. I ordinarie Trygghetsgrupp är arbetet Hälsöfrämjande och förbyggande och i den gruppen ingår även elevrepresentanter. Hela skolan arbetar utifrån ett givet dokument vid kränkningar samt störande av undervisning (se bilagor) för att följa upp de kränkningar som skett.

Det pågår även ett förebyggande arbete kontinuerligt ute i alla klasser, delas av mentorer men även av skolans beteendevetare och kurator.

Då skolan har trygghet och studioro som ett prioriterat område finns området med när det är kompetensutvecklingsdagar då all personal får möjlighet att fördjupa sig inom området. Gällande Trygghetsgruppens arbete och insatser utvärderas vid varje läsårsslut.

Definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna, definition och exempel

Kön: Att någon är kvinna, man eller varken eller. *Exempel:* Anna blir retad på fritidshemmet för att hon valt att spela fotboll. Kalle blir retad för att han valt att dansa under en redovisning (trakasserier)

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Att någon inte identifierar sig som kvinna eller man genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Exempel: En kille blir förlöjligad och hånad av en grupp barn/elever i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. (trakasserier)

Etnisk tillhörighet: Att tillhöra en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung eller hudfärg som en själv.

Religion eller annan trosuppfattning: En religiös, livsfilosofisk eller annan motsvarande livsåskådning. *Exempel:* Amanda, vars familj är med i Jehovas vittnen, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men hon tycker inte det är roligt. (trakasserier)

Sexuell läggning: Homosexuell, bisexuell, eller heterosexuell läggning *Exempel:* Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam. (trakasserier)

Ålder: Uppnådd levnadslängd.

Exempel: Patrik är ett år yngre än övriga klasskamrater. Han får inte vara med och spelabasket på rasterna då han "inte har åldern inne".(trakasserier)

Funktionsnedsättning: Funktionsnedsättning kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella. Som funktionsnedsättning räknas inte bara sådana som syns, som t.ex. att man sitter i rullstol, utan även annat som påverkar livet på olika sätt, t.ex. allergi, nedsatt syn, nedsatt hörsel, dyslexi eller dyskalkyli.

Exempel: På avslutningsdagen ropade rektorn upp alla elever individuellt och tackade var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. (diskriminering)

Övriga begrepp

Direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller pga. ålder.

Trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt ovan kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkande behandling kan utföras av en eller flera

personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likväl som dolda och subtila. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Det är individen själv som avgör vad som är kränkande behandling dvs. det är personens känsla/upplevelse av graden av kränkning som är avgörande.

Exempel på kränkningar: fysiska (slag och knuffar), verbala (bli hotad eller kallad t.ex. hora, bög, dampunge), psykosociala (bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning, blickar), text- eller bild burna (klotter, fotografier, brev, lappar, E-post, SMS, MMS, MSN och meddelanden på olika webbcommunities), materiella kränkningar (stöld, punktering, förstörelse av privat egendom)

Mobbning: En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Rasism: En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet: Uppfattningen att människor med viss kulturell eller etnisk tillhörighet /bakgrund är sämre eller mindre lämpade för det samhälle de är främlingar i.

Homofobi: En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en stark negativ syn på homo och bisexualitet, homo och bisexuella personer.

Sexism: Negativt betraktelse eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller könsuttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födelsen

Funktionsnedsättning: Funktionsnedsättning kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella. Som funktionsnedsättning räknas inte bara sådana som syns, som t.ex. att man sitter i rullstol, utan även annat som påverkar livet på olika sätt, t.ex. allergi, nedsatt syn, nedsatt hörsel, dyslexi eller dyskalkyli.

Exempel: På avslutningsdagen ropade rektorn upp alla elever individuellt och tackade var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. (diskriminering)